

Stockholm den 12 mars 2025

R-2024/2673

Till Justitiedepartementet

Ju2024/02572

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 12 december 2024 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll (SOU 2024:80).

Sammanfattning

Advokatsamfundet har granskat författningsförslagen i betänkandet utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv och lämnar i det följande synpunkter avseende den enskildes rättigheter samt möjligheterna att värna dessa. Advokatsamfundet utgår från lagförslagets förenlighet med regeringsformen (1974:152); Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen); och FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen). Den föreslagna lagstiftningen har även granskats med utgångspunkt i advokaters yrkeserfarenheter.

Advokatsamfundet ställer sig bakom de synpunkter som samfundets expert i utredningen, advokaten Sait Umdi, har framfört i det särskilda yttrandet (betänkandet s. 827 ff.).

Advokatsamfundet har i flera delar ingen erinran mot de förslag och de bedömningar som görs i slutbetänkandet. I andra delar är Advokatsamfundet kritiskt till flera förslag

och bedömningar och lämnar i dessa delar synpunkter och övriga anmärkningar i enlighet med vad som framgår nedan.

Synpunkter

Utredningen presenterar förslag på ändringar och tillägg i nuvarande lagstiftning som berör återvändandeverksamheten och kontrollen av utlänningar i Sverige. Utredningen föreslår bland annat införandet av nya bestämmelser för uppgiftsskyldighet i utlänningslagen (2005:716) (UtL); ändrade grundläggande krav för inre utlänningskontroll; ytterligare befogenheter för att klargöra utlänningars identitet; utökad användning av fingeravtryck och fotografier i ärenden om avvisning och utvisning; och även provtagning med tvång inför avlägsnandebeslut. Förslagen aktualiserar främst integritetsrättsliga frågor och då särskilt i förhållande till rätten till privat- och familjeliv enligt artikel 8 i Europakonventionen; rätten till respekt för egendom enligt artikel 1 i första tilläggsprotokollet; samt skyddet mot påtvingat kroppsligt ingrepp enligt 2 kap. 6 § i regeringsformen. Eftersom förslagen även kan komma att gälla ärenden och beslut som rör barn, aktualiseras även principen om barnets bästa i artikel 3 i Barnkonventionen.

Nya bestämmelser om uppgiftsskyldighet i utlänningslagen

Utredningen föreslår att det i utlänningslagen införs en uppgiftsskyldighet som inträder när uppgifter som vissa myndigheter (de "utlämnande myndigheterna") förfogar över ger anledning att anta att en utlänning inte har rätt att vistas i Sverige. Uppgifterna ska sedan lämnas till en "mottagande myndighet". I utredningen föreslås Polismyndigheten som mottagande myndighet. Uppgiftsskyldigheten ska vara sekretessbrytande. Syftet med den föreslagna uppgiftsskyldigheten är att främja arbetet med verkställighet samt motverka olovlig vistelse. Utredningen anser att uppgiftsskyldigheten ska inträda när en myndighet förfogar över uppgifter som ger skäl att anta att en utlänning saknar rätt att vistas i Sverige. Enligt utredningen är avsikten inte att de utlämnande myndigheterna ska göra en egen efterforskning av uppgifterna. Skyldigheten ska avse uppgifter som myndigheten redan förfogar över och som inte kräver mer än rutinbetonade åtgärder.

Advokatsamfundet konstaterar emellertid att uppgiftsskyldigheten enligt utredningen innebär en bedömning i fråga om en utlänning saknar rätt att vistas i Sverige. Bedömningen ska utgå ifrån om det föreligger "anledning att anta" att en utlänning

saknar vistelserätt i Sverige. Beviskravet ”anledning att anta” innebär att antagandet ska vara grundat i konkreta omständigheter. Enligt utredningen kommer de utlämnande myndigheterna därmed i varje enskilt fall behöva göra en sammanlagd bedömning av samtliga kända förhållanden. Advokatsamfundet anser, mot bakgrund av detta, att bedömningen sannolikt kommer att kräva mer än endast rutinbetonade åtgärder.

Eftersom uppgiftsskyldigheten, som innebär en ökad personuppgiftsbehandling, utgör ett intrång i den personliga integriteten för de enskilda som berörs, ifrågasätter Advokatsamfundet vidare om det föreligger adekvata rättssäkerhetsgarantier som säkerställer att den sammantagna bedömningen och överföringen av uppgifter inte sker på ett godtyckligt sätt. Enligt Advokatsamfundets uppfattning saknas i betänkandet en grundlig och heltäckande analys av hur den sammantagna bedömningen ska utföras samt vilka faktorer som bör beaktas i en sådan bedömning. Utredningen ger inga förslag på riktlinjer eller någon övrig vägledning för bedömningen av huruvida det finns ”anledning att anta” att en utlänning saknar vistelserätt. Denna oklarhet lämnar utrymme för godtyckliga och därmed möjligen bristfälliga och felaktiga bedömningar och riskerar därför att medföra tillämpningssvårigheter för de myndigheter som föreslås omfattas av uppgiftsskyldigheten.

Det kan vidare framhållas att beviskravet ”anledning att anta” är ett förhållandevis lågt ställt beviskrav. Kravet kan exempelvis jämföras med kravet för polisen eller kustbevakningen att vidta kontrollåtgärder av utlänningar enligt 9 kap. 9 § UtlL. För att polisen eller kustbevakningen ska tillåtas vidta kontrollåtgärder enligt denna bestämmelse krävs ”grundad anledning att anta” att utlänningen saknar rätt att uppehålla sig i landet. Med hänsyn till att uppgiftsskyldigheten skulle innebära en behandling och överföring av personuppgifter som innebär intrång i en utlännings personliga integritet, som skyddas av artikel 8 i Europakonventionen, samt med ytterligare hänsyn till att det saknas tydliga riktlinjer och rättssäkerhetsgarantier mot godtyckliga bedömningar, ställer sig Advokatsamfundet kritisk till att beviskravet endast föreslås vara ”anledning att anta”. Möjligheten att i stället sätta beviskravet till ”grundad anledning att anta”, i enlighet med nuvarande lagstiftning om kontrollåtgärder av utlänningar, bör övervägas inom ramen för den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Avseende vilka myndigheter som ska omfattas av uppgiftsskyldigheten – de ”utlämnande myndigheterna” – instämmer Advokatsamfundet med utredningens bedömning att särskilt hälso- och sjukvården, skolan, socialtjänsten och Åklagarmyndigheten inte bör omfattas av den föreslagna skyldigheten. Förslaget att Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kriminalvården, Kronofogden, Pensionsmyndigheten och Skatteverket ska omfattas av uppgiftsskyldigheten är, i förhållande till myndigheterna inom föregående områden, mer rimligt. Advokatsamfundet vill emellertid understryka att det föreligger en risk att uppgiftsskyldigheten får som konsekvens att utlännningar undanhåller sig från myndigheter till följd av att misstron och rädslan för myndigheter ökar bland utlännningar. Det är således av särskild vikt att myndigheter inom exempelvis hälso- och sjukvården eller socialtjänsten inte omfattas av uppgiftsskyldigheten, eftersom det annars kan få som konsekvens att utlännningar inte söker behövlig vård eller stöd. I sin verksamhet behandlar myndigheter inom hälso- och sjukvården, skolan, socialtjänsten, m.fl., mycket känsliga personuppgifter. Advokatsamfundet anser således, i överensstämmelse med utredningen, att uppgiftsskyldighet för hälso- och sjukvården, socialtjänsten, skolan och Åklagarmyndigheten riskerar leda till alltför ingripande effekter för enskilda.

Inre utlänningskontroll

Utredningen föreslår vidare att kontrollåtgärder enligt 9 kap. 9 § UtL ska kunna vidtas om det endast föreligger ”anledning att anta” att en utlänning saknar rätt att vistas i Sverige, i stället för det nuvarande kravet ”grundad anledning att anta”. Därtill föreslår utredningen att kontroller av utlännningar ska kunna grundas på underrättelseinformation och inte endast på iakttagelser på plats. Utredningen föreslår att omständigheter som ska beaktas i bedömningen om det finns anledning att anta att en utlänning saknar vistelserätt i Sverige ska anges i lagtext, men att de inte måste vara uttömmande. Utredningen anger vidare att förslag på omständigheter att beakta vid bedömning ska vara hur en person beter sig och på vilken plats och i vilket sammanhang han eller hon befinner sig. Utredningen anger även att det som ”framkommit i övrigt” bör beaktas vid bedömningen och anger som exempel att kontroller ska kunna grundas på källinformation, underrättelser, faktabaserade kunskaper, allmänna erfarenhetssatser eller särskilda erfarenheter från tidigare utförda kontroller, som finns hos Polismyndigheten eller en enskild polis.

Advokatsamfundet vill i detta hänseende uppmärksamma att ett antagande som grundas på exempelvis underrättelser, allmänna erfarenhetssatser och särskilda erfarenheter hos enskilda, riskerar att inbegripa mått av godtycke. Det är även av största vikt att gränsdragningen mellan allmänna erfarenhetssatser eller särskilda erfarenheter och fördomar säkerställs och upprätthålls enligt rättssäkerhetsgarantier. Advokatsamfundet anser att utredningen inte i tillräcklig grad har utrett konsekvenserna av ett sänkt beviskrav samt av utökade möjligheter att vidta kontrollåtgärder i förhållande till den enskildes rättigheter. Exempelvis anför utredningen att förslaget att grunda kontroller även på underrättelseinformation kan förväntas minska antalet kontroller som genomförs på felaktiga grunder eller otillräckligt underlag. Advokatsamfundet vill i detta sammanhang uppmärksamma att utredningen inte har beaktat konsekvensen av ett sänkt beviskrav för att vidta kontrollåtgärderna. Samtidigt som ett mer omfattande underlag kan komma att motverka att kontroller utförs på felaktiga grunder, kan ett lägre ställt beviskrav få motsatt effekt och öka antalet kontroller som utförs på bristfälligt underlag och felaktiga grunder, i beaktande av att det krävs relativt få indikationer för att hävda att en utlänning saknar vistelserätt. Således anser Advokatsamfundet att den sammantagna effekten av förslagen för inre utlänningskontroll inte har utretts i tillräcklig grad, särskilt inte den sammanlagda effekten.

Ytterligare befogenheter för att klargöra identitet

Utredningen förslår vidare att en befogenhet bör införas i utlänningslagen som tillåter Polismyndigheten och Säkerhetspolisen att omhänderta elektronisk kommunikationsutrustning för undersökning och efterforskning av uppgifter som kan klargöra en utlännings identitet. Vad som åsyftas med ”elektronisk kommunikationsutrustning” är främst utlänningens telefon. Utredningen medger att detta utgör ett intrång i den enskildes personliga integritet, men anser att det är en nödvändig åtgärd i arbetet att fastslå en utlännings identitet. Det övergripande syftet med förslaget är att upprätthålla principen om reglerad invandring, nationell säkerhet och statens ekonomiska välbefinnande.

Advokatsamfundet ifrågasätter starkt proportionaliteten av den föreslagna åtgärden och i vilka fall en sådan åtgärd kan anses direkt nödvändig för att med säkerhet fastställa en enskilds identitet. Ett omhändertagande samt undersökning av en enskilds elektroniska kommunikationsutrustning utgör ett tydligt intrång i den personliga

integriteten, som omfattas av rätten till skydd för privat- och familjeliv enligt artikel 8 i Europakonventionen samt rätten till respekt för egendom enligt artikel 1 i första tilläggsprotokollet. Advokatsamfundet vill betona att ett omhändertagande samt en undersökning av en persons mobiltelefon är ett omfattande intrång i den personliga integriteten. Mobiltelefoner innehåller inte sällan känslig personlig information om individen i fråga, utan sannolikt även om personer i individens nätverk. Mobiltelefonen utgör vidare ofta en persons primära och ibland enda elektroniska kommunikationsmedel. En persons intresse av att inte få sin mobiltelefon omhändertagen och undersökt är således stark.

Mot utlänningens intresse att vidhålla sin personliga integritet ställs statens intresse att klargöra utlänningens identitet. Övergripande intressen av åtgärden är vidare att upprätthålla en reglerad invandring, nationell säkerhet och statens ekonomiska välfärd. Advokatsamfundet instämmer med utredningen att dessa intressen utgör viktiga intressen för Sverige. Däremot anser Advokatsamfundet att den mycket ingripande åtgärden att omhänderta och undersöka en utlännings mobiltelefon inte står i rimlig proportion till intresset att klargöra utlänningens identitet. Det bör särskilt beaktas att åtgärden endast grundas på möjligheten att klargöra en utlännings identitet. I nästan varje fall torde det inte gå att med visshet fastslå att en utlännings mobiltelefon innehåller uppgifter som kan klargöra dennes identitet. Enligt Advokatsamfundet väger inte endast möjligheten att klargöra en utlännings identitet tyngre än utlänningens personliga integritet och rätt till respekt för sin egendom.

Det bör även beaktas att det föreligger risk att den föreslagna befogenheten inte får önskvärd effekt, det vill säga att underlätta att klargöra en utlännings identitet. Utredningen anför att en undersökning av en utlännings mobiltelefon kan ge passbilder och andra identitetsuppgifter. Om den föreslagna befogenheten införs, är den sannolika följden att utlänningar inte längre lagrar passbilder eller identitetsuppgifter i sina mobiltelefoner. Vidare föreligger risk att utlänningar förfalskar identitetsuppgifter mot bakgrund av risken att mobiltelefoner omhändertas och undersöks. I sådana fall får åtgärden motsatt effekt än den önskade och försvårar att klargöra utlänningens identitet.

Utredningen har även självant lyft omständigheter såsom att (i) mobiltelefonen kan utgöra det enda kommunikationsmedlet mellan utlänningen och dennes anhöriga, (ii) att omhändertagande kan komma att bestå i lång tid och (iii) att personliga uppgifter

om individer i utlänningens omgivning kan komma att behandlas utan tillräckliga skäl. Med hänsyn till att dessa faktorer ställs endast mot intresset att möjligen klargöra en utlännings identitet, avstyrker Advokatsamfundet förslaget att införa en befogenhet att omhänderta en utlännings elektroniska kommunikationsutrustning i syfte att klargöra en utlännings identitet.

Utökad användning av fingeravtryck och fotografier i utlänningsärenden

Ytterligare ett förslag i betänkandet är att Migrationsverket och Polismyndigheten i ärende om avvisning eller utvisning, om så är nödvändigt, ska få fotografera samt ta fingeravtryck på utlänningen. Fingeravtrycken och fotografierna ska sedan få lagras i ett register hos Migrationsverket.

Inledningsvis noterar Advokatsamfundet att förslaget innebär en omfattande samling och lagring av biometriska uppgifter. Mot bakgrund av åtgärdens ingripande karaktär och omfattning, anser Advokatsamfundet att förslaget utgör ett betydande intrång i den personliga integriteten som skyddas genom bestämmelsen i 2 kap. 6 § regeringsformen. Samlingen och lagringen av fingeravtrycken och fotografierna innebär också ett intrång i en utlännings rätt till skydd för privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen. Av Europadomstolens mål S. och Marper mot Storbritannien (mål nr 30562 och 30566), framgår det att lagringen av fingeravtryck inte kan anses vara neutral eller obetydlig, då de objektivt innehåller unik information om den berörda personen som gör det möjligt att identifiera personen med precision under en lång rad omständigheter. Enligt Europadomstolen utgör lagring av fingeravtryck således en inskränkning av rätten till privatliv.

Utredningen anser att de föreslagna åtgärderna sker för godtagbara ändamål i ett demokratiskt samhälle samt att åtgärderna ska anses vara nödvändiga och proportionerliga. Advokatsamfundet instämmer med utredningen i bedömningen att syftet att motverka identitetsbedrägerier samt syftet att minska riskerna i medborgarskapsärenden, utgör godtagbara ändamål i ett demokratiskt samhälle. Oaktat detta ifrågasätter emellertid Advokatsamfundet utredningens bedömning avseende nödvändigheten och proportionaliteten av de föreslagna åtgärderna ur ett generellt perspektiv. Utredningen anger att dess utgångspunkt är att majoriteten av utlänningar som vistas i Sverige inte har för avsikt att använda sig av identitetsbedrägerier för att lura svenska myndigheter, men att själva möjligheten

utgör en risk. Avseende risken för identitetsbedrägerier i medborgarskapsärenden medger utredningen att det saknas underlag för att bedöma omfattningen av problemet att en utlänning beviljas svenskt medborgarskap i en annan identitet än sin riktiga, men hävdar ändå att risken för detta är reell och konkret.

Advokatsamfundet ifrågasätter inte att det kan föreligga reella risker för identitetsbedrägerier i utvisnings- och avvisningsärenden, liksom i medborgarskapsärenden. Däremot innebär inte sådana risker i sig att de föreslagna åtgärderna är nödvändiga och proportionerliga. Mot bakgrund av att utredningen tillstår att den inte kan bedöma den faktiska omfattningen av problemet av identitetsbedrägerier, är det exempelvis anmärkningsvärt att utredningen bedömer att lagring av fotografier och fingeravtryck är absolut nödvändigt i ett demokratiskt samhälle i medborgarskapsärenden. Enligt Advokatsamfundet är det motsägelsefullt att hävda att åtgärderna är nödvändiga när det saknas närmare information och kunskap om behovet av åtgärderna.

Advokatsamfundet ifrågasätter även proportionaliteten av de föreslagna åtgärderna, särskilt med hänsyn till åtgärdernas integritetskränkande karaktär. Enligt utredningen är det självklart att endast en mycket liten andel av de personer som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap, eller som ska avvisas eller utvisas från Sverige, de facto försöker vilseleda myndigheterna. Trots detta har utredningen bedömt att åtgärderna, som föreslås omfatta samtliga personer i ovannämnda grupper, är nödvändiga och proportionerliga. Med hänsyn till att åtgärderna avser omfatta en stor mängd personer, samtidigt som endast ett begränsat antal personer antas vilseleda, ifrågasätter Advokatsamfundet nödvändigheten samt proportionaliteten av förslagen om utökad användning av fotografering och fingeravtryck i de aktuella ärendena.

Advokatsamfundet vill därtill rikta kritik mot förslaget om sänkt åldersgräns från 14 till 6 år för fotografering och lagring av fingeravtryck. Enligt ovan innebär fotografering och lagring av fingeravtryck ett betydande intrång i den personliga integriteten för människor i allmänhet. Vid åtgärder som rör barn ska principen om barnets bästa enligt artikel 3 i Barnkonventionen ges särskild tyngd och sättas i främsta rummet. Enligt Advokatsamfundets uppfattning har utredningen inte i tillräcklig grad övervägt och bedömt åtgärdernas konsekvenser utifrån ett barnrättsperspektiv. Exempelvis har utredningen angett att det kan föreligga negativa konsekvenser för barn, eftersom åtgärderna innebär ett betydande ingrepp i den personliga integriteten. Trots denna

bedömning har utredningen inte fört något resonemang avseende nödvändigheten och proportionaliteten av en sådan betydande sänkning av åldersgränsen.

Advokatsamfundet anser därför att det saknas erforderligt underlag och en tydlig motivering för en sådan sänkning av åldersgränsen som utredningen föreslår. Enligt Advokatsamfundet bör det föras ett tydligare resonemang och en ingående intresseavvägning utifrån principen om barnets bästa avseende den tidigare åldersgränsen i förhållande till den nya åldersgränsen som föreslås.

Provtagning med tvång inför verkställighet av avlägsnandebeslut

Därutöver vill Advokatsamfundet bemöta utredningens förslag att införa en ny lag som i vissa fall möjliggör provtagning med tvång av utlänningar med avlägsnandebeslut.

Utredningen anger att möjligheten att med tvång utföra provtagning för vissa sjukdomar på en utlänning kan vara ett viktigt verktyg för att upprätthålla ett fungerande återvändande under en pandemi. Avseende proportionaliteten av den föreslagna åtgärden anger utredningen att det inte är möjligt att på förhand bedöma om det visar sig vara proportionerligt att införa en möjlighet till provtagning med tvång, då en framtida pandemisituation är hypotetisk samt svår att förutse. Enligt utredningen är det inte möjligt att förutse på vilket sätt provtagning kan komma att utföras vid eventuella framtida sjukdomar som i stor skala kan komma att påverka återvändandet. Det kan dock som utgångspunkt antas att någon form av kroppsligt ingrepp kommer att krävas. Även avseende den föreslagna åtgärdens nödvändighet anger utredningen att det inte enkelt går att besvara om det är nödvändigt att införa en möjlighet till tvångsprovtagning för att tillgodose ändamålet. Utredningen anser att bedömningen av nödvändigheten måste göras när det konkreta behovet uppstår.

Advokatsamfundet instämmer med utredningens bedömning att en sådan åtgärd endast ska kunna företas i situationer där det är absolut nödvändigt. Däremot, med hänsyn till att det inte går att avgöra vad som är en absolut nödvändig situation, samt att det inte går att avgöra nödvändigheten eller proportionaliteten av tvångsprovtagning av utlänningar med avlägsnandebeslut, anser Advokatsamfundet att förslaget brister i precision och därmed även förutsebarhet. Advokatsamfundet anser således att förslaget inte uppfyller rimliga anspråk på rättssäkerhet, och att enskilda därmed kan komma att utsättas för godtyckliga ingrepp i den personliga integriteten. Advokatsamfundet avstyrker därför förslaget att införa en ny lag om tvångsprovtagning av utlänningar med avlägsnandebeslut i vissa fall.

Allmänt avseende förslagen och praktiska överväganden

Advokatsamfundet vill understryka att de förslag som redovisas i utredningen innebär inskränkningar av enskildas personliga integritet och rätt till skydd för privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen. Det är väsentligt att de åtgärder som föreslås och de proportionalitetsbedömningar och intresseavvägningar som behöver göras, noggrant beaktar detta. Advokatsamfundet bedömer att utredningen saknar erforderliga analyser av de praktiska konsekvenser som förslagen kan komma att innebära för enskildas mänskliga fri- och rättigheter när åtgärderna tillämpas.

Beträffande den uppgiftsskyldighet som utredningen föreslår, anser Advokatsamfundet att det föreligger en beaktansvärd risk att bedömningen i fråga om en utlänning saknar rätt att vistas i Sverige inte sällan kan komma att präglas av godtyckliga avvägningar och beslut. Enligt utredningen ska bedömningen utgå från om det föreligger ”anledning att anta” att en utlänning saknar vistelserätt i Sverige. Som ovan anförts bedömer Advokatsamfundet att beviskravet är lågt ställt och att det riskerar att innebära att enskilda i alltför stor utsträckning kan komma att bli föremål för bristfälliga eller direkt felaktiga bedömningar och därigenom försättas i utsatta positioner.

Advokatsamfundet är därutöver av uppfattningen att ovanstående förslag kan få som konsekvens att enskilda undanhåller sig myndigheter på grund av att misstron och rädslan för myndigheter ökar. För enskilda som söker asyl finns i många fall redan en särskild utsatthet samt påtaglig rädsla för att söka myndighetsskydd med anledning av tidigare erfarenheter av hemlandets eller andra staters myndigheter. Mot bakgrund av detta finns det en risk att enskilda inte vågar söka asyl omedelbart och därigenom inte får en prövning av deras mänskliga fri- och rättigheter och rätt till internationellt skydd i Sverige. Om förslaget får som konsekvens att en enskild väntar med att söka asyl på grund av rädsla för att söka hjälp hos svenska myndigheter, kan det komma att innebära negativa konsekvenser beträffande bedömningen av den enskildes trovärdighet avseende det åberopade skyddsbehovet. Dessutom kan det leda till ett beslut om förbud att återvända till Sverige enligt utlänningslagen på grund av att den enskilde vistats illegalt i Sverige under en viss tid.

Vidare föreligger det en beaktansvärd risk för att människor som utsatts för människohandel och exploatering, till exempel i arbetsexploateringssyfte, inte vågar

söka sig till svenska myndigheter för hjälp med anledning av rädsla för de konsekvenser som en sådan kontakt kan innebära.

Advokatsamfundet anser således att de förslag som utredningen föreslår riskerar att få motsatt effekt och inte stärka den inre utlänningskontrollen. Det kan tvärtom leda till att utlänningar i större utsträckning avviker eller håller sig undan och att ett så kallat skuggsamhälle växer sig större. Utredningen saknar en tillfredsställande analys gällande de konsekvenser samt den ökade utsatthet som förslagen kan innebära för utlänningar, i synnerhet utlänningar som är särskilt utsatta på grund av ett skyddsbehov eller utnyttjande av andra aktörer. Detta är givetvis mycket bekymmersamt utifrån vikten av att envars grundläggande mänskliga fri- och rättigheter värnas.

Avslutningsvis föreligger det en risk att förslagen och åtgärderna kan komma att påverka barns rättigheter. Därmed är det, exempelvis avseende förslaget om sänkt åldersgräns från 14 till 6 år för fotografering och lagring fingeravtryck, väsentligt att erforderlig hänsyn tas till barnets bästa enligt artikel 3 i Barnkonventionen. Det finns ett stort behov av att fastställa väl avvägda rättssäkerhetsgarantier för att tillgodose ett barnrättsperspektiv i samtliga avseenden och förebygga de långtgående konsekvenser som de betydande intrången i den personliga integriteten kan innebära för i synnerhet barn.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander